

LƯỢNG HÓA NHÂN TỐ TRÌNH ĐỘ KỸ THUẬT CỦA CÔNG CỤ LAO ĐỘNG ẢNH HƯỞNG TỚI NĂNG SUẤT LAO ĐỘNG

NGUYỄN THẾ TRUYỀN
ĐẠI HỌC KINH TẾ

Năng suất lao động là một phạm trù kinh tế vô cùng quan trọng, đồng thời nó cũng là điều kiện quan trọng nhất, cần bản nhất cho thắng lợi của chế độ xã hội mới (Lênin-Sáng kiến vĩ đại). Chính vì ý nghĩa cực kỳ quan trọng đó mà vấn đề tìm hiểu các nguyên nhân ảnh hưởng tới năng suất lao động đã được nhiều người quan tâm.

Như chúng ta đã biết, nói tới năng suất lao động là nói tới sự hoạt động của con người trong sản xuất. Sự hoạt động đó có mang lại hiệu suất cao hay không là do nhiều nhân tố tác động, như:

- Vấn đề tổ chức lao động
- Trình độ kỹ thuật của công cụ lao động
- Trình độ thành thạo của người lao động
- Các điều kiện tự nhiên -v,v...

Người ta đã xác định được các nhân tố này, nhưng vấn đề lượng hóa được các nhân tố thì mới chỉ lượng hóa được các nhân tố thuộc về quản lý lao động, kỹ thuật lao động cơ cấu lao động. **Thí dụ 1:**

Nếu ký hiệu :

- W = năng suất lao động bình quân tháng của 1 công nhân.
 a = Năng suất lao động bình quân giờ
 b = Độ dài bình quân ngày lao động
 c = Số ngày làm việc thực tế bình quân của 1 công nhân trong tháng

Thì : $W = a \times b \times c$. Ta có chỉ số.

$$\frac{W_1}{W_0} = \frac{a_1}{a_0} \times \frac{b_1}{b_0} \times \frac{c_1}{c_0}$$

Thí dụ 2:

$$\frac{\sum W_1 d_1}{\sum W_0 d_0} = \frac{\sum W_1 d_1}{\sum W_0 d_1} \times \frac{\sum W_0 d_1}{\sum W_0 d_0}$$

Trong đó:
 W : nhân tố bản thân mức năng suất lao động

d : cơ cấu lao động ($d = \frac{T}{\sum T}$)

Như vậy trong 2 thí dụ trên đều chưa lượng hóa được nhân tố trình độ kỹ thuật của công cụ lao động ảnh hưởng tới năng suất lao động mà nhân tố vẫn còn nằm chung trong năng suất lao động giờ (ở thí dụ 1) và trong nhân tố W (ở thí dụ 2).

Thời đại ngày nay khi mà trong sản xuất, chúng ta đang sử dụng những máy móc thiết bị có trình độ kỹ thuật cao, hơn nữa sự tiến bộ kỹ thuật lại rất nhanh mà trình độ kỹ thuật lại là một nhân tố rất quan trọng để tăng năng suất lao động thì vấn đề chúng ta phải cố gắng lượng hóa được nhân tố này trong quá trình phân tích năng suất lao động.

Xuất phát từ suy nghĩ trên đây, chúng tôi mạnh dạn đưa ra một phương trình kinh tế nói lên mối liên hệ giữa năng suất lao động và các nhân tố ảnh hưởng và trên cơ sở phương trình kinh tế ấy, sử dụng phương pháp chỉ số để lượng hóa mức độ ảnh hưởng của từng nhân tố trong đó tách được nhân tố trình độ kỹ thuật của máy móc thiết bị khỏi các nhân tố khác.

Nếu ta ký hiệu :

- Q : khối lượng sản phẩm
 T : tổng số công nhân trong danh sách bình quân
 a : tổng số giờ công theo định mức
 b : tổng số giờ công làm việc thực tế
 c : tổng số ngày công làm việc thực tế
 Thì ta có :

$W = \frac{Q}{T}$: Mức năng suất lao động bình quân của một công nhân

$d = \frac{Q}{a}$: Mức năng suất lao động bình quân một giờ công theo định mức

$e = \frac{a}{b}$: Trình độ hoàn thành giờ công theo định mức

$g = \frac{b}{c}$: Độ dài bình quân ngày lao động

$h = \frac{C}{T}$: Số ngày làm việc thực tế bình quân của một công nhân

Ta có phương trình kinh tế:

$W = d \times e \times g \times h$

Từ phương trình kinh tế ta có hệ thống chỉ số:

$$\frac{W_1}{W_0} = \frac{d_1}{d_0} \times \frac{e_1}{e_0} \times \frac{g_1}{g_0} \times \frac{h_1}{h_0}$$

Số tuyệt đối:

$$W_1 - W_0 = (d_1 - d_0) e_1 g_1 h_1 + (e_1 - e_0) d_0 g_1 h_1 + (g_1 - g_0) d_0 e_0 h_1 + (h_1 - h_0) d_0 e_0 g_0$$

Nhân tố d trong phương trình kinh tế (và trong hệ thống chỉ số) chính là mức năng suất bình quân giờ theo định mức. Đây chính là nhân tố trình độ kỹ thuật của máy móc thiết bị ảnh hưởng tới mức năng suất lao động.

(Vấn đề định mức thời gian cho việc sản xuất sản phẩm dựa vào nhiều căn cứ nhưng chủ yếu là dựa vào trình độ kỹ thuật của máy móc thiết bị) ♣

5. Xác định đúng vai trò của doanh nghiệp nhà nước trong mối tương quan với doanh nghiệp tư nhân, xác định một vai trò tích cực cho chính phủ, xây dựng các chính sách công nghiệp hóa, hiện đại hóa và thương mại đúng đắn.

6. Căn quản lý tốt các tài nguyên thiên nhiên để hạn chế và chấm dứt hiện tượng phá rừng, quản lý phát triển đô thị cũng như phát triển năng lượng và khai khoáng một cách có lợi cho sự phát triển và tăng trưởng kinh tế-xã hội.

Ngày nay, nhà nước ta vẫn có

trong tay những nhân tố chính của sự phát triển kinh tế và xã hội. Nhà nước ngày càng có vai trò quyết định trong việc định hướng cho nền kinh tế và cũng là định hướng cho xã hội. Chính phủ phải hành động và đóng một vai trò tích cực hơn nữa trong sự tăng trưởng kinh tế của đất nước. Chính phủ phải tạo điều kiện cho kinh tế phát triển một cách năng động và hiệu quả.

Việc tiếp tục cải cách hành chính vừa tạo cơ sở vừa đòi hỏi chính phủ phải chấn chỉnh bộ máy, giảm số bộ chuyên ngành vì không còn chức năng

“chủ quản” đối với các doanh nghiệp, giảm nhẹ các thủ tục hành chính, xây dựng chế độ công vụ và quy chế công chức, thiết lập cơ quan tài phán hành chính và cơ chế kiểm soát của nhân dân đối với cơ quan và công chức nhà nước. Tất cả những việc đó đều nhằm tạo ra bộ máy chính quyền có năng lực, có hiệu lực, trong sạch, thực thi công việc theo pháp luật, bảo đảm sự chỉ đạo thống nhất của nhà nước về chủ trương, chính sách nhằm bảo đảm cho sự tăng trưởng kinh tế với tiến bộ xã hội, thực hiện mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng và văn minh ♣